

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 16. Obstinatorum miseria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

Famian. Strada lib. 1. hist. Belg.

Prou. 21. 29.

Nicet. Acominat. Chronica lib. 1. hist. in Andron. Comn. num. 11.

XVI.

OBSTINATUM MISERIA.
Matth. 21. 33.

nens, vt tam vecors dictum, ex animo, & cum debita pœnitentia, retractaret. Carolum V. aiunt, vel aliorum à quodam milite missionem perente, dicentēque, tempus esse iam non de hostium, sed de sua morte cogitandi, relatā recessus huius causam, sibi in documentum rapuisse. At *Alfonsus*, cui *robur & es triplex circa pectus erat*, ita *præualuit in vanitate sua*, vt militem, ab Angelo, ad se missum & derisui haberet, & à se, cum dicitur expelleret, identidem sacrilega illa repetens: *Si tempore creationis humana interfuisset, plurima melius ordinari potuisset.* Ah magni domini, quàm magnis in periculis estis, si mali estis? alij, si peccant, puniri possunt, & corrigi auctoritate; vos quoties ne admonitiones quidem sustinetis? Et vos etiam, quicumque in peccatis & consuetudine mala induruiſtis, sicuti similes estis, non spongiæ; hæc enim aquam superfusam imbibit; ille in interiora non admittit. Hoc est, quod Salomon ait: *Vir impius procaciter obfirmat vultum suum: qui autem rectus est, corrigit viam suam.* Quod sæpe fit, in vna concione, dum alius recedit compunctus; alius totus durus, quasi ad se nihil pertinuiſset eorum, quæ dicebantur; & plerunque illi ipsi, qui maximè medicina indigerent, eam sibi minimè solent applicare. Lapidem sunt, cor Riphæis saxi durius circumportant. Nec Deum audiunt, nec à Deo missos; sicut idola, quæ *aures habent, & non audiunt; oculos, & non vident.* Hinc magni in mundo errores, & grandia Principum peccata, quorum rugas & vultum, quorum impatientem superbiâ, quorum minas & indignationem dum plerique metuunt, ex animi sui sententia consulere non audent. *Andronicus Imp. Dyspatum Georgium, magni templi lectorem, propterea quòd de Imperatoris sanctia liberius questus esset, in carcerem coniectum, in animo habuit, verubus transfixum & pinguem hominem instar porcelli supra carbonem assatum, uxori eius, haud scio in quo vase (amplum id utique esse oportuisset) mittere.* Quis tales admoneat? cum non solum id agat, quod qui Æthiopem lauat; verum etiam fulmen se ambire intelligat, meritoque dicere possit: *Procul à Ioue.* Qui humanum consilium omne contemunt, diuino iudicio sunt relinquendi.

Quid autem talibus faciat Deus? id quod *paterfamilias, qui plantauit vineam, & sepem circumdedit ei, & fodit in ea torcular, & edificauit turrin, & locauit eam agricolis, & peregrè profectus est. Cum autem*

autem tempus fructuum appropinquasset, misit seruos suos ad agricolas, ut acciperent fructus eius. Et agricola, apprehensis seruis eius, alium ceciderunt, alium occiderunt, aliū verò lapidauerunt. Iterum misit alios seruos plures prioribus, & fecerunt illis similiter, &c. Cum ergo venerit dominus vinea, quid faciet agricolis illis? Aiunt illi: Malos male perdet. An non hoc & Alfonso facere debuisset iratus Deus? Sed videte infinitâ illius patientiam & immensam bonitatem, atque obstupescite. Post eliminatū à se militem, Alfonso, non multis elapsis diebus, Segobiæ versabatur. Ibi non procul degebat notissimæ sanctitatis Eremita, cui itidem se stitit Angelus, & ipsdem, quæ militi dixerat, repetitis, iussit eum ad regem ire, ac vel misericordiam, vel iram diuinam denunciare. Eremita, quanto maiore animarum zelo ardebat, tanto celerabat festinantiùs, tantòque calidiùs regem liberiùsq; commouit, vt tandem seriam de peccatis suis, præsertimque de tam damnatis sacrilegisque verbis pœnitentiam ageret, vel certò diuinam ultionem expectaret. Eremitæ verbis omnia pondus addebant: nomen, vita, fama, pallidus & macie ieiunijsque contractus vultus; oculi, gestus, modestiâque incessus pietatem spirantes: denique ipsa reuelatio, qua sola, in siluis, & ab omni hominum consortio remotus blasphemiam Alfonso intellexit. Et accedebat modus eum ad pœnitentiam vocandi. Nam, vt S. Thomas de Aquino docet, quemadmodum homo duabus partibus constat, externâ vnâ eaque visibili, corpore; & interna ac inuisibili, nempe anima & Deus iam vocatione interna, iam externa vocat peccatores. Externâ, per socios, per magistros, per confessarios, per concionatores, per libros pios, & per mille occasiones. Hac vocatione vsus est, cum Alfonso militem, cum Eremitam misit. Nemo hominum alterum facile secundò ad conuiuium inuitat, haud obscure contentus & repulsam passus in inuitatione prima. Et tamen Deus hunc tam sibi rebellem atque aduersum regem, jam antè per alia aduersa, belli que tristes casus, & per militem generosè pium frustra adhortatus, spretusque nondum à vocando destitit, sed etiam per Eremitæ verba salutem illius constantissimè quæsiuit. In parabola, noctu veniens & tres panes petens, quia pulsando perseverauit, ipsa petendi assiduitate obtinuit, quidquid voluit. O quàm Deus est vigilans? quàm in pulando perseverans? quàm mirificat misericordias

S. Thom.
lect. 6. in c. 3.
ad Rom.

Luc. 11. 18.

Psal. 16. 7.

cordias

cordias suas? & nihil obtinet? Verè certat eius bonitas cum malitia hominū: immò hominū quoq; malitia cum eius bonitate. *Si quid in vitres velis infundere boni*, ait Plutarchus, *ventum atque aërem amoneas oportet. Sic fastum ac tumorem eximas oportet ab animo eius, quem velis docere.* Non ergo admittitur sapientia, vbi superbia sedem tenet. Itaque etiam hac vice, ait author, *quia scriptum est, in vanitate cordis sui comprehenditur peccator, Rex ipse Alfonsus, ut alter Senacherib, in blasphemia perstitit; & ut alter Nabuchodonosor confirmatus est ad superbiam. Quare, testante scriptura, cecidit de solio suo, & gloria eius ablata est. Eremitam igitur rex toruo iratoq; vultu contempsit, & ut insipientem abire iussit, iterum verba illa nefanda repetens; Holofernem imitatus Achior increpantem, quia soli Deo potentiam attribuebat.* Quid putatis tunc optimo Eremitæ animi fuisse? cui, præ diuini honoris, & animarum Zelo, cor propemodum diruptum fuisset? Sed fecit, quod plurimi hodieque facere coguntur Confessarij, ac Patres spirituales, qui, pro dolor! nimis sæpe, frustra suos (spiritualesne dicam, an filios Belial?) admonent, & vident eos induratos, ac in reprobum sensum datos, nec secus ac si in cribrum aqua infunderetur, ita transmittere illico per vnam aurem, quod per alteram intrauit; & esse, velut omni amoris diuini calore extincto, glaciatos, quos nullis iaculis amoris, nullis beneficijs, nullis donis, nullis admonitionibus potest sermo pius fauciare, aut emollire. O miseri iuuenes! ô somnolenti senes peccatores! ô animæ sanguine Christi redemptæ! quot pro vobis lachrymæ, quot suspiria funduntur frustra? & vos Sardorum more, in vestro exitio ridetis? scilas vobis è cœlo porrectas non aspicitis, aut si iam vnum alterumue gradum conscendistis, retrahi vos, à quouis socio, repelli ab exigua voluptatula finitis, sponte eligentes esse infelices. Nemo dicat: *Diuus sum, & locupletatus, & nullius egeo: nemo dicat:*

Apoc. 3. 17.

Ouid. lib. 6.
Metam.

Sum felix, quis enim neget hoc? felixq; manebo:

Hoc quoque quis dubitet? tutum me copia fecit.

Maior sum, quàm cui possit fortuna nocere.

Senec. Herc.
fur. Act. 2.

Sequitur superbos vltor à tergo Deus,

Sed

Sed non antè vlciscitur, quàm monet. Stat ad ostium & pulsat, vocat vos ad se, ô peccatores, immo ipse intrare vult ad vos. Sed surdos vocat, sed stat & pulsat totas noctes, vt *cincinnati capitis illius sint pleni guttis noctium*. Vos luditis, vos pergitis in vestra vanitate. Moniti non auditis; percussi non sentitis; vobis ipsis sapitis; homines & Deum contemnitis. Nimirum ita est, vt S. Chrysoſtomus dixit. *Nihil arrogantia atque superbia peius, qua mentis quoque vires à natura hominibus concessas, ita deicit, vt amentes ex prudentia, ac animo stolidos efficere videatur. Nam quemadmodum si quis, cum statura cubitus sit, instar montium, immo etiam altiorem se putet, ac ideo se ipsum quasi montes excessurus erigat, nullum aliud argumentum insania sua quaeremus: sic cum inflatum hominem videris, qui meliorem se ceteris arbitretur, contemniq; opinetur, si ceteris conferatur, nullum aliud signum vercordia hominis exquiras. Tantò quippe ridiculosior is est, qui naturâ insanit, quantò ipse hunc sibi morbum iniecit. Nec hac re solum miser, sed quia in miseria fundum se detrusit, vt nihil sentiat. Quando enim is peccata sua, vt oportet, cognoscet? Quando nimium se delinquere sentiet? Certe quasi vile mancipium, & miserum captiuum diabolus eum abduxit, agitq; mille verberibus, & contumelijs, quocunq; velit. Itaque surdas talis aures habet ad vocem Domini; pectore saxeo nullum diuinæ gratiæ semen admittit. Quid igitur; ô filij hominum? Usquequo diligitis vanitatem & queritis mendacium? Vt membrum turgidum ac tumidum vitiosè se habet: ita inflatus animus & tumens in vitio est.* Super humiles spiritus sanctus requiescit, non super eos, qui ventosa gloria, & spiritu superbiæ pleni, locum non faciunt Domino intrare cupienti.

S. Chrysoſt.
hom. 59. in
Matth.

Cic. lib. 3.
Tuscul. 99.

Quid mirum, si toties exclusus, toties reiectus, toties iniurijs vestris irritatus iustissimè Deus, tandem iustitiæ suæ gladium euaginet? si acutas potentia suæ sagittas stringat? si mille fulmina expediat in capita tam obstinata? Quòd sanè in *Alfonsum* dudum facere potuisset. Enimuerò & fecit. Nec diu postea ampliùs distulit. Eadem ipsâ nocte cælum nubes contraxerunt, & tenebris conduplicatis, cœperunt venti fremere, & spiritus procellarum horribilem minari tempestatem. Multi sibi de scelere conscij, cœlo irascente, contremiscunt; & ad omnia fulgura pallent. Multi sibi sancti videntur, si tonitrua possunt contemnere. *Fuerit autem quispiam insanus*

XVII.
IMMENSE NUN-
MINIS MISE-
RICORDIA.

Aristot. lib. 3.

D

ac doloris